

Protokoll fört vid enskild föredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Beslutande

Vicelanråd
Roger Nordlund

Föredragande

Avdelningsjurist
Ida Hellgren

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 70

Yttrande avseende förslag på Finlands ståndpunkt till kommissionens delegerade förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 med närmare regler som preciserar vissa bestämmelser i unionens tullkodex

ÅLR 2015/9326

164 F1

Beslutades att lämna utlåtande till Statsrådets beredningssektion 5 **enligt bilaga 1, F1015E49.**

Nr 71

Begäran om utlåtande avseende e-skrivelse om meddelande från kommissionen till europaparlamentet och rådet om en rättvis och effektiv företagsbeskattning i Europeiska unionen: 5 nyckelområden för handling

ÅLR 2015/9234

169 F1

Beslutades att lämna utlåtande till riksdagens finansutskott **enligt bilaga 2, F1015E49.**

Finansministeriet
 Beredningssektionen EU5
 Ismo Mäenpää
ismo.maenpaa@vm.fi
 Paula Laakso
paula.laakso@vm.fi

Hänvisning
 UCC-DA

Kontaktperson
 Avdelningsjurist Ida Hellgren

Ärende

**Finlands ståndpunkt avseende utkast till
 kommissionens delegerade förordning om
 komplettering av Europaparlamentets och rådets
 förordning (EU) nr 952/2013 med närmare regler som
 preciserar vissa bestämmelser i unionens tullkodex**

Begäran om yttrande

Den 28 juli antog kommissionen delegerad förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 med närmare regler som preciserar vissa bestämmelser i unionens tullkodex. Den delegerade akten träder i kraft enligt förfarandet i artikel 290.2 i fördraget om EU:s funktionsätt, vilket innebär att Europaparlamentet och rådet har två månader på sig att lämna invändningar till den delegerade akten. Enligt artikel 290.2 i fördraget om EU:s funktionssätt krävs att rådet med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet med majoritet invänder mot den delegerade akten för att den inte ska träda i kraft.

Senast den 14.9.2015 skulle medlemsstaterna anmäla eventuella invändningar till den delegerade akten till rådet, men Finland fick enligt förfrågan förlängd betänketid till den 29.9.2015. Statsrådets beredningssektion 5 behandlade den delegerade akten den 8.9.2015 genom muntligt förfarande i Helsingfors. Nu behandlas ett förslag till Finlands ståndpunkt till den delegerade förordningen genom skriftligt förfarande i beredningssektionen.

Landskapsregeringen har fått ta del av skrivelsen till riksdagen på finska, och har därför inte möjlighet att bereda ett yttrande avseende innehållet i skrivelsen i sin helhet. Av 38 § självstyrelselagen framgår att skriftväxlingsspråket är svenska mellan förvaltningen på Åland och

statsförvaltningen i riket, och det är inte tillfredsställande att i ärenden där landskapet särskilt berörs, bereda yttrande trots att den skrivelse som yttrandet avser inte finns tillgänglig på svenska.

Landskapsregeringen har fått en översättning per e-mail av delar av skrivelsen, och detta yttrande avser därför innehållet i det översatta sammandraget.

Landskapets behörighet och förhållande till landskapet

Landskapet saknar lagstiftningsbehörighet avseende tullfrågor, och ärendet ingår därför på nationell nivå i rikets lagstiftningsbehörighet enligt självstyrelselagen 27 § 36 punkten.

Riket har vidare enligt självstyrelselagen 27 § 4 punkten, lagstiftningsbehörighet avseende förhållande till utländska makter med beaktande av bestämmelserna i 9 och 9 a kap.

Enligt 59 a § i 9a kap. har landskapsregeringen rätt att delta i beredningen vid statsrådet av Finlands ställningstagande till beslut som fattas inom EU, om beslutanderätten annars enligt självstyrelselagen skulle höra till landskapets behörighet eller om saken på något annat sätt kan ha särskild betydelse för landskapet. Den delegerade förordningen innehåller bestämmelser som är avgörande för vilka förfaranden som ska tillämpas vid skattegränshandeln, och saken är därmed av särskild betydelse för landskapet.

Bakgrund till den delegerade förordningen

Arbetet med den delegerade förordningen har pågått sedan Unionens tullkodex antogs den 9 oktober 2013. I praktiken påbörjades arbetet redan tidigare eftersom lagstiftningsprocessen kring ny tullagstiftning i EU av flera skäl dragit ut på tiden. Det arbete som lade grunderna kring vilka tullförändringar i den nya lagstiftningsprocessen som ska tillämpas på handel mellan medlemsstater och särskilda skatteområden (sådana områden som landskapet som ingår i tullunionen men som står utanför skatteunionen) påbörjades av Finansministeriet, tullen och landskapsregeringen under 2010. Sedan dess har Finansministeriet och tullen i kommissionens expertgrupper arbetat för att förenklingar ska vara möjliga enligt Unionens tullkodex, den delegerade akten och genomförandeakten i handeln mellan särskilda skatteområden och medlemsstaterna.

Innan kommissionen antog den delegerade akten den 28 juli 2015, gjorde kommissionens rättstjänst dock på eget initiativ ändringar i det utkast som expertgrupperna enats om. Flera av de artiklar som påverkar skattegränshandeln ändrades.

Den delegerade förordningens innehåll

I artikel 2 i Unionens tullkodex framgår ramen för kommissionens befogenhet att genom delegerade akter fastställa vilka bestämmelser som ska gälla för handeln med särskilda skatteområden. Enligt den tolkning som Finland gör av artikeln, och som även är i enlighet med det arbete som föregått tullkodex samt arbetet med den delegerade förordningen, kan kommissionen specificera bestämmelser och förenklingar för handel till och från särskilda skatteområden enbart som avser tulldeklarationer,

bevisen på tullstatus och användning av förfarandet för intern unionstransitering.

Genom artikel 114 i den delegerade förordningen har kommissionen dock använt sig av en mer vidsträckt befogenhet än vad artikel 2 i Unionens tullkodex enligt Finlands tolkning ger. Enligt den tolkning av delegeringen i tullkodexens artikel 2 som kommissionen gjort, kan kommissionen genom ändring av den delegerade förordningen införa ytterligare förfaranden i skattegränshandeln än vad som ingår i den nu antagna förordningen. Kommissionen har, enligt sin egen tolkning, möjligheter att påverka förutsättningarna att bedriva handel till och från landskapet och därmed en viss möjlighet att i praktiken underminera skatteundantaget i protokoll 2 till Finlands anslutningsfördrag.

Artikel 114 innebär ett krav att tillämpa stadgandena om varors ankomst i tullkodexen i handel över skattegränsen. I princip är det en ny förpliktelse jämfört med den nuvarande lagstiftningen och innebär att fartygs och varors ankomst ska anmälas till tullen och deklaration för tillfällig lagring ska lämnas till tullen. Vilka praktiska konsekvenser som dessa förpliktelser medför för företagare samt tullen är fortfarande under utredning hos tullen, men av vad som hittills framkommit i utredningen blir de inte alltför betungande. Vidare har tullen uttalat att avsikten är att göra det så enkelt som möjligt för alla parter.

Landskapsregeringens synpunkter på förslaget till Finlands ståndpunkt och det fortsatta arbetet

Enligt den översättning av skrivelsen om Finlands ståndpunkt som landskapsregeringen tagit del av föreslås att Finlands ståndpunkt är att Finland inte ska föreslå att EU-rådet borde motsätta sig kommissionens delegerade förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 med närmare regler som preciserar vissa bestämmelser i unionens tullkodex. Av skrivelsen framgår att Finland dock inte är helt nöjd med de bestämmelser som avser särskilda skatteområden eftersom Finland strävade efter att kunna hitta förenklade förfaranden inte bara mellan Finland och Åland, utan även mellan andra EU-länder och Åland. I skrivelsen nämns också att kommissionen vid bilateralt möte och i arbetsgruppen lovat ändra den delegerade förordningen om ovidkommande nackdelar uppstår i handeln till och från Åland.

Landskapsregeringen saknar som komplettering till ovanstående text, en beskrivning av att kommissionen enligt Finlands mening överskridit sin befogenhet att anta bestämmelser i den delegerade förordningen som ges avseende särskilda skatteområden genom artikel 2 i tullkodex. Det är en fråga av mycket stor principiell betydelse, och landskapsregeringen anser att skrivelsen borde kompletteras med en beskrivning av befogenhetsfrågan.

Landskapsregeringen anser vidare att Finlands slutliga ståndpunkt till den delegerade förordningen inte får riskera att framtida möjligheter till ändringar av Unionens tullkodex, den delegerade förordningen eller genomförandeakten av förenklade karaktär inskränks. Detta innebär att *landskapsregeringen anser att Finland borde invända mot artikel 114 i den delegerade akten såvida en invändning kan inverka på den juridiska tolkningen eller politiska ställningstaganden kopplat till kommissionens*

befogenhet enligt artikel 2 i Unionens tullkodex, nu eller i framtiden.

Enligt de uppgifter landskapsregeringen fått ta del av, är det mycket osannolikt att rådet invänder mot den delegerade förordningen, oavsett vilken ståndpunkt Finland lämnar till rådet. Landskapsregeringen saknar behörighet i dessa frågor, och det är därför rikets ansvar att bevara de åländska intressena. Med anledning av detta, betonar landskapsregeringen Finansministeriets och tullens ansvar i att, efter att den delegerade förordningen trätt i kraft, bevaka och markera mot att kommissionen inför ytterligare förfaranden i handeln över skattegränsen, vilket skulle vara möjligt enligt kommissionens tolkning av artikel 2 i tullkodex.

Landskapsregeringen förutsätter att tullen, tillsammans med Finansministeriet, fortsättningsvis i sin tolkning av förordningen och det fortsatta arbetet med dessa frågor, gör sitt yttersta för att handeln till och från Åland inte ska belastas av administrativa förfaranden som inte är absolut nödvändiga för att uppfylla kraven i mervärdes- och punktskattedirektiven. Kommissionen har vid ett bilateralt möte där landskapsregeringen deltog, lovat att ändra den delegerade förordningen i framtiden om den förorsakar onödiga nackdelar för handeln till och från Åland. Kommissionen uttryckte även att den delegerade förordningen borde tolkas med den inställningen att insamling av uppgifter i deklARATIONER m.m. med unionsvaror över skattegränsen ska göras enbart om det är nödvändigt enligt de syften i tullkodex som insamlingen baserar sig på. Det förhållningssättet borde spegla tolkningen av regelverket när det gäller skattegränsen.

Landskapsregeringen anser även att Finansministeriet aktivt borde arbeta för att klargöra de teoretiska problem som uppstår genom att de skatteuppbördskrav som ställs genom mervärdesskattedirektivet och punktskattedirektivet ska hanteras genom den harmoniserade tullagstiftningen. Det borde ännu klargöras i vilken mån beskattningen kunde separeras från tullförfarandena och därmed även om ytterligare förenklingar i handeln med unionsvaror över skattegränsen kunde vara möjliga att införa. Landskapsregeringen ser fram emot fortsatt gott samarbete i dessa frågor.

Finlands förhållning har under arbetes gång varit att de förfaranden i skattegränshandeln som finns idag ska kunna behållas, både mellan Sverige och landskapet och inom landet. Enligt de analyser som tullen gjort, kommer de förenklade förfarandena att kunna behållas i princip i nuvarande form. Landskapsregeringen förutsätter därför i detta skede att samtliga de förfaranden av förenklade karaktär som finns idag kommer att kunna behållas när den delegerade förordningen tillämpas.

Vicelantråd

Roger Nordlund

Avdelningsjurist

Ida Hellgren

Hänvisning
E 41/2015 rd
COM(2015) 302 final

Kontaktperson
Avdelningsjurist Ida Hellgren

Ärende
Yttrande avseende e-skrivelseutkast avseende meddelande från kommissionen till europaparlamentet och rådet, en rättvis och effektiv företagsbeskattning i Europeiska unionen: 5 nyckelområden för handling

Begäran om yttrande

Riksdagens skattedelegation har begärt landskapsregeringens skriftliga yttrande avseende Statsrådets utredning om meddelandet från kommissionens till europaparlamentet och rådet om en rättvis och effektiv företagsbeskattning i Europeiska unionen: 5 nyckelområden för handling. Landskapsregeringen har tidigare lämnat yttrande avseende ett utkast av e-skrivelsen till Statsrådets beredningssektion 9. Den slutliga utredning som bifogats begäran om yttrande från skattedelegationen har skickats enbart på finska, och detta innebär att landskapsregeringen inte har fått möjlighet att lämna yttrande avseende utredningen. Av 38 § självstyrelselagen framgår att skriftväxlingsspråket är svenska mellan förvaltningen på Åland och statsförvaltningen i riket, och det är inte tillfredsställande att i ärenden där landskapet har egen lagstiftningsbehörighet bereda yttrande trots att underlaget är på finska.

Landskapsregeringen lämnar därför yttrande enbart avseende innehållet i det utkast av e-skrivelsen daterat den 31.8.2015 som landskapsregeringen tidigare fått ta del av vid beredningen i Statsrådets beredningssektion 9.

Landskapets behörighet och förhållande till landskapet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselag för Åland, för näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggsskatt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamhet bedrivs för inkomst som förvärvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets lagstiftningsbehörighet, liksom privaträtten och bokföring enligt 27 § punkterna 8 och 36 i

självstyrelselag för Åland.

Meddelandet som anger 5 nyckelområden för handling för att uppnå en rättvis och effektiv företagsbeskattning inom EU omfattas därför även av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Meddelandet kan utöver det ha särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

E-skrivelsens innehåll och landskapsregeringens kommentarer

Kommissionen redogör i meddelandet för att en ny strategi för företagsbeskattning behövs i EU för att nå målet om en mer rättvis och effektiv beskattning och för att effektivt ta itu med företags skatteflykt. Kommissionen anser att strategin bör genomföras enligt följande målsättningar;

1. Återställa kopplingen mellan beskattning och var ekonomisk verksamhet äger rum
2. Säkerställa att medlemsstaterna rätt kan värdera företagsverksamhet i sin jurisdiktion
3. Skapa en konkurrenskraftig och tillväxtvänlig skattemiljö för företag inom EU med sikte på en motståndskraftigare företagssektor, i linje med rekommendationerna i den europeiska planeringsterminen.
4. Skydda den inre marknaden och säkra en kraftfull EU-strategi för externa företagsbeskattningsärenden, inbegripet åtgärder för genomförande av OECD/BEPS för att hantera jurisdiktioner som är ovilliga till samarbete i skattefrågor, samt för att öka transparensen.

Kommissionen avser att uppnå dessa mål genom en handlingsplan inom 5 nyckelområden. Det innebär att kommissionen avser att återlansera ett förslag om den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen med de ändringarna att den ska göras obligatorisk, åtminstone för multinationella företag och att bland annat konsolideringen ska införas stegvis. Förutom detta föreslår kommissionen bland annat även gränsöverskridande förlustutjämnning.

Den konsoliderade skattebasen inverkar dels på landskapets lagstiftningsbehörighet och kan, beroende på dess utformning inverka på de åländska kommunernas skatteintäkter och på avräkningsbeloppets storlek genom att det kan påverka statens skatteintäkter.

Landskapsregeringen har motsatt sig det ursprungliga förslaget (KOM(2011) 121 slutlig), men kan inte ånyo ta ställning till den konsoliderade skattebasen och de åtgärder som nu lanseras innan det mer detaljerade förslaget finns. Landskapsregeringen anser att det kommande förslagets förhållande till subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen måste vara mycket övertygande eftersom förslaget inskränker medlemsstaternas och landskapets beskattningsbehörighet, och påverkar budgetintäkterna. Det måste

säkerställas att de mål kommissionen avser att uppnå, de facto kan uppnås genom det kommande förslaget och dessutom att de enbart kan uppnås genom de harmoniserande åtgärderna.

Landskapsregeringen förhåller sig positiv till meddelandet eftersom landskapsregeringen stöder de mål som kommissionen eftersträvar att uppnå. Landskapsregeringen instämmer även i övrigt med de synpunkter som framgår av Statsrådets e-skrivelseutkast på svenska som är daterat den 31.8.2015, vilket är den version landskapsregeringen har erhållit. Landskapsregeringen tar dock inte genom detta yttrande ställning till ett nytt förslag till konsoliderad skattebas eller andra kommande förslag från kommissionen enligt det nu behandlade meddelandet.

Vicelantråd

Roger Nordlund

Avdelningsjurist

Ida Hellgren